

Врз основа на член 31 став 2 точка 2 и членовите 12, 15, 57, 58, 60, 61, 64, 65, 66 и 67 од Изборниот законик („Службен весник на Република Северна Македонија“, бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18, 27/19, 98/19, 42/20, 74/2021, 215/2021 и 58/2024) и член 58 став 1 и 7 од Деловникот на Државната изборна комисија бр.01-2772/1 донесен на 30.12.2022 година и Службената белешка од колегиум на комисијата за техничка исправка бр.08-1141/1 од 29.03.2024 година, Државната изборна комисија донесе:

ë bazë të nenit 31 paragrafi (2) pika 2 dhe neneve 12, 15, 57, 58, 60, 61, 64, 65, 66 dhe 67 të Kodit Zgjedhor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut”, numër 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18, 27/19, 98/19, 42/20, 74/2024, 215/2021 dhe 58/2024) dhe nenit 58 paragrafi (1) dhe (7) të Rregullores së Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve numër 01-2772/1 të miratuar më 30.12.2022, dhe shënimin zyrtar nga kolegji i komisionit të korrigjimit teknik nr.08-1141/1 të datës 29.03.2024, Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, miratoi:

ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ УПАТСТВО

ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ,
ПРИЕМ И ПОТВРДУВАЊЕ НА КАНДИДАТСКИТЕ
ЛИСТИ ЗА ИЗБОРИ ЗА ПРАТЕНИЦИ ВО
СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Актот за распишување на изборите го донесува претседателот на Собранието и со него се определува денот од кога почнуваат да течат роковите за извршување на изборните дејствија и денот на одржување на изборите. Од денот на распишување на изборите до денот на одржувањето на изборите не може да помине повеќе од 90 дена, ниту помалку од 70 дена.
2. Изборите за пратеници се одржуваат секоја четврта година во последните 90 дена од мандатот на претходниот пратенички состав или во рок од 60 дена од денот на распуштањето на Собранието.
3. Кандидат за пратеник може да биде државјанин на Република Северна Македонија, ако:
 - наполнил 18 години живот и
 - има деловна способност.

ТЕКСТ I СПАСТРУАР УДНËЗИМ

ПËР МËНУРËН ДНУ ПРОЦЕДУРËН Е ПАРАШТРИМИТ,
ПРАНИМИТ ДНУ ВËРТЕТИМИТ ТË ЛИСТАВЕ ТË
КАНДИДАТËВЕ ПËР ЗГЈЕДНУЈЕТ ПËР ДЕПУТЕТË НË
КУВЕНДИН Е РЕПУБЛИКËС СË МАКЕДОНИСË СË
ВЕРИУТ

I. DISPOZITA ТË ПËРГЈИТНШМЕ

1. Актин пËр шпаллен е згједнхје е миратон крјетари и Кувендит днх ме тË пËрцактохет дита кур филојнË тË рједхин афатет пËр крјерјен е веprimeве згједнхје днх дита е мбайтјес сË згједнхје. Нга дита е шпаллес сË згједнхје дери мË дитËн е мбайтјес сË згједнхје нук гушон тË калојнË мË тепËр се 90 дитË, ас мË пак се 70 дитË.
2. Згједнхјет пËр депутатË мбахен чдо катËр вите нË 90 дитËт е фундит тË мандатит тË пËрбËрјес парaprake парламентаре осе нË афат прѣ 60 дитËш нга дита е шпËрндарјес сË Кувендит.
3. Кандидат пËр депутат мунд тË јетË сhtetas и РепубликËс сË МакедонисË сË Вериут, нËсе:
 - ка мbushur мoshËн 18 вјеçе
 - ка афтËси веprimi.

4. Кандидат за пратеник, не може да биде лице кое:
 - е осудено со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци, чие издржување се уште не е започнато и
 - се наоѓа на издржување казна затвор за сторено кривично дело.
5. Предлагањето на кандидати за избор на пратеници се врши со поднесување на листа на кандидати за пратеници. Кандидат за пратеник може да биде предложен само во една листа.
6. Подносителот на листа може да поднесе само една листа на кандидати за пратеници. При спроведувањето на парламентарните избори, подносителите на листи во изборните единици во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, поднесувањето на листите на кандидати може да се врши покрај на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото што го употребуваат граѓаните во таа единица на локална самоуправа.
7. Право да поднесат листа на кандидати за пратеници имаат регистрираните политички партии самостојно, коалиции, како и група избирачи.
8. Во коалицијата која учествува на изборите може да учествуваат само регистрирани политички партии.
9. Договорот за коализирање не може да го склучат граѓански организации и фондации и коалицијата не може да користи име и симбол на граѓанска организација или фондација.
10. Договорот за коализирање го склучуваат претставниците на политичките партии кои настапуваат заедно и тој го содржи името на коалицијата, симболот и изборната/те единица/и во која настапуваат заедно и целосните називи на политичките партии согласно решенијата за регистрација на политичка партија.
4. Кандидат për deputetë, nuk mund të jetë person i cili:
 - është gjykuar me vendim gjyqësor të formës së prerë me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, dënim i cili ende nuk ka filluar dhe
 - është në vuajtje të dënimit me burg për vepër penale të kryer.
5. Propozimi i kandidatëve për zgjedhje të deputetëve bëhet me parashtrim të listës së kandidatëve për deputetë. Një kandidat për deputet mund të propozohet vetëm në një listë.
6. Parashtruesi i listës mund të parashtrojë vetëm një listë të kandidatëve për deputetë. Gjatë zbatimit të zgjedhjeve parlamentare, parashtruesit e listave në njësitë zgjedhore në të cilat së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare ndryshe prej gjuhës maqedonase, parashtrimin e listave mund ta bëjnë edhe në gjuhën që e flasin dhe alfabetin e saj krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik në atë njësi të vetëqeverisjes lokale.
7. Të drejtë për të parashtruar listë të kandidatëve për deputetë kanë partitë politike të regjistruara si të pavarura, koalicionë, si dhe grup i zgjedhësve.
8. Në koalicionin që merr pjesë në zgjedhjet mund të marrin pjesë vetëm parti politike të regjistruara.
9. Marrëveshje për koalicion nuk mund të lidhin organizata qytetare dhe fondacione dhe koalicioni nuk mund të përdor emër dhe simbol të ndonjë organizate qytetare ose fondacioni.
10. Marrëveshje për koalicion lidhin përfaqësuesit e partive politike të cilët marrin pjesë bashkërisht dhe ajo e mban emrin e koalicionit, simbolin dhe njësi-në/të zgjedhore ku ato veprojnë së bashku dhe emrat e plotë të partive politike në pajtim me aktvendimet për regjistrimin e partisë politike.

11. Листата на кандидати ја потпишува лично овластен претставник на подносителот на листата.
12. Називот на листата се означува според името на подносителот на листата.
13. Ако подносител на листата на кандидати е група избирачи, називот на листата се означува со "група избирачи" и со името и презимето на кандидатот.
14. Државната изборна комисија го утврдува субјективитетот на подносителот на листата на кандидати за избор на пратеници врз основа на договор на политичките партии кои настапуваат како коалиција на изборите.

II. ПОДНОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА КАНДИДАТИ ЗА ПРАТЕНИЦИ ГРУПА ИЗБИРАЧИ СО СОБРАНИ ПОТПИСИ

1. Кога подносител на листа на кандидати за пратеници е група избирачи, потребно е да се соберат најмалку 1.000 потписи од запишаните избирачи во изводот на Избирачкиот список на изборната единица образец бр.2 пропишан од Државната изборна комисија.
2. Начинот и постапката за собирање потписи се уредуваат со Правилникот за регулирање на постапката за собирање потписи и начинот на определување на нотарите.
3. Кога подносител на листа на кандидати за пратеници е група избирачи од изборните единици за гласање во странство потребно е да се соберат најмалку 1.000 потписи од запишаните избирачи во изводот од Избирачкиот список за тие изборни единици пред службените лица на ДКП односно конзуларните канцеларии на образец бр.2гс пропишан од Државната изборна комисија.
4. Начинот и постапката за собирање потписи во

11. Listën e kandidatëve e nënshkruan personalisht një përfaqësues i autorizuar i parashtruesit të listës.
12. Emërtimi i listës shënohet sipas emrit të parashtruesit të listës.
13. Nëse parashtrues i listës është një grup i zgjedhësve, emërtimi i listës shënohet si "grup i zgjedhësve" dhe me emrin dhe mbiemrin e kandidatit.
14. Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve e përcakton subjektivitetin e parashtruesit të listës së kandidatëve për zgjedhjeve të deputetëve në bazë të marrëveshjes së partive politike që veprojnë si koalicion në zgjedhjet.

III. PARASHTRUES I LISTËS SË KANDIDATËVE PËR DEPUTETË GRUP I ZGJEDHËSVE DHE NËNSHKRIME TË MBLEDHURA

1. Kur parashtrues i listës së kandidatëve për deputetë është grup i zgjedhësve, nevojitet të mbliidhen së paku 1.000 nënshkrime nga votuesit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore të njësisë zgjedhore, formulari numër 2 i përcaktuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.
2. Mënyra dhe procedura për mbledhjen e nënshkrimeve përcaktohen me Rregulloren për rregullim të procedurës për mbledhje të nënshkrimeve dhe mënyrës së përcaktimit të noterëve.
3. Kur parashtrues i listës së kandidatëve për deputetë është ndonjë grup i zgjedhësve nga njësitë zgjedhore për votim jashtë shtetit, nevojitet të mbliidhen së paku 1.000 vota nga zgjedhësit e regjistruar në ekstraktin e Listës zgjedhore për ato njësi zgjedhore pranë personave zyrtarë të PDK-së përkatësisht zyrave konsullore në formularin numër 2gs të përcaktuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.
4. Mënyra dhe procedura e mbledhjes së

ДКП/КК се уредуваат со посебно Упатство.

нënshkrimeve në PDK/ZK rregullohen me Udhëzim të veçantë.

IV. СОДРЖИНА НА ЛИСТАТА ШТО СЕ ПОДНЕСУВА

1. Поднесената листа на кандидати за пратеници содржи:
 - број на изборна единица,
 - назив на листата,
 - име на подносителот на листа и симболот (ако го има),
 - име и презиме на носителот на листата,
 - име и презиме на секој кандидат за пратеник и содржи онолку кандидати колку што се избираат во изборната единица со означување на нивното постојано живеалиште, единствен матичен број на граѓанинот,
 - изјава за припадност на одредена заедница,
 - изјава за прифаќање кандидатура за пратеник која е неотповиклива;
 - фотокопија од важечка лична карта или патна исправа.
2. За политичките партии се доставува:
 - Потврда од надлежен суд за регистрација на политичката партија **во оригинал** или **копија заверена на нотар**;
 - Образец број 4 или 4гс (доколку листата се поднесува за ИЕ7) - Листа на кандидати, **во оригинал**;
 - Образец број 1 - Изјава за прифаќање на кандидатура за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
 - Образец број 27 - Изјава за припадност на одредена заедница за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
 - **Копија од важечка лична карта или патна исправа** за секој кандидат од листата на кандидати;
 - **Симбол** (доколку го има), во електронска форма на погоден медиум;

V. ПЕРМБАЈТЈЕ Е ЛИСТËС ҚË PARASHTROHET

1. Lista e parashtruar e kandidatëve për deputetë përmban:
 - numrin e njësisë zgjedhore,
 - emërtimin e listës,
 - emrin e parashtruesit të listës dhe simbolin (nëse e ka),
 - emrin dhe mbiemrin e bartësit të listës,
 - emrin dhe mbiemrin e secilit kandidat për deputet dhe përmban ақ kandidatë sa që zgjedhën në njësinë zgjedhore me shënim për vendbanimin e tyre të përhershëm, numrin unik амë të qytetarit,
 - deklaratë për përkatësi në ndonjë komunitet,
 - deklaratë për pranim të kandidaturës për deputetë e cila është e parevokueshme,
 - fotokopje të letërnjoftimit ose dokumentit valid për udhëtim.
2. Për partitë politike dorëzohet:
 - **Vërtetim nga gjykata kompetente** për regjistrim të partisë politike **në original** ose **kopje të vërtetuar në noter**,
 - Formulari numër 4 ose 4gs (nëse lista parashtrohet për NJZ7) – Listë e kandidatëve, **në origjinal**;
 - Formulari numër 1 - Deklaratë për pranimin e kandidaturës së secilit kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
 - Formulari numër 27 – Deklaratë për përkatësi në komunitet të caktuar për secilin kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
 - **Kopje të letërnjoftimit ose ndonjë dokumenti valid për udhëtim** për secilin kandidat nga lista e kandidatëve;
 - **Simbol** (nëse ka), në formë elektronike në media të përshtatshme;

3. За коалиции се доставува:

- **Образец број 8** - Договор за настапување како коалиција, **во оригинал или копија заверена на нотар**;
- **Потврда од надлежен суд** за регистрација на секоја политичката партија во коалицијата, **во оригинал или копија заверена на нотар**;
- **Образец број 4 или 4гс** (доколку листата се поднесува за ИЕ7) Листа на кандидати, **во оригинал**;
- **Образец број 1** - Изјава за прифаќање на кандидатура за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
- **Образец број 27** - Изјава за припадност на одредена заедница за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
- **Копија од важечка лична карта или патна исправа** за секој кандидат од листата на кандидати;
- **Симбол** (доколку го има), во електронска форма на погоден медиум;

4. За група избирачи се доставува:

- **Образец број 2 или 2гс** (доколку се собирали потписи за кандидати во странство)- Собирање потписи од 1000 избирачи **во оригинал**;
- **Образец број 3 или 3гс** (доколку листата се поднесува за ИЕ7) - Листа на кандидати поднесена од група избирачи, **во оригинал**;
- **Образец број 1** - Изјава за прифаќање на кандидатура за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
- **Образец број 27** - Изјава за припадност на одредена заедница за секој кандидат од листата на кандидати, **во оригинал**;
- **Копија од важечка лична карта или патна исправа** за секој кандидат од листата на кандидати

3. Пër koalicion parashtrohet:

- **Formulari numër 8** – Marrëveshje për koalicion, **në origjinal ose kopje të vërtetuar në noter**;
- **Vërtetim nga gjykata kompetente** për regjistrim të secilës parti politike në koalicion, **në origjinal ose kopje të vërtetuar në noter**;
- **Formulari numër 4 ose 4gs** (nëse lista parashtrohet për NJZ7) – Listë e kandidatëve, **në origjinal**;
- **Formulari numër 1** - Deklaratë për pranimin e kandidaturës së secilit kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
- **Formulari numër 27** – Deklaratë për përkatësi në komunitet të caktuar për secilin kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
- **Kopje të letërnjoftimit ose ndonjë dokumenti valid për udhëtim** për secilin kandidat nga lista e kandidatëve;
- **Simbol** (nëse ka), në formë elektronike në media të përshtatshme;

4. Пër grup të zgjedhësve dorëzohet:

- **Formulari numër 2 ose 2gs** (nëse janë mbledhur nënshkrime për kandidatë jashtë shtetit) – Grumbullimi i nënshkrimeve prej 1000 zgjedhësve, **në origjinal**;
- **Formulari numër 3 ose 3gs** (nëse lista parashtrohet për NJZ7) – Listë e kandidatëve e parashtruar nga grup i zgjedhësve, **në origjinal**;
- **Formulari numër 1** - Deklaratë për pranimin e kandidaturës së secilit kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
- **Formulari numër 27** – Deklaratë për përkatësi në komunitet të caktuar për secilin kandidat nga lista e kandidatëve, **në origjinal**;
- **Kopje të letërnjoftimit ose ndonjë dokumenti valid për udhëtim** për secilin kandidat nga lista e kandidatëve;

- **Симбол** (доколку го има), во електронска форма на погоден медиум;
 - **Simbol** (nëse ka), në formë elektronike në media të përshtatshme;
5. Секој подносител на листа доставува **Образец/Доказ за обезбеден ЕДБ**, со назнака „за изборна кампања“ и отворена трансакциска сметка со назнака „за изборна кампања“, во оригинал или копија заверена на нотар.
 5. Secili parashtues i listës dorëzon **Formular/Dëshmi për NVT të siguruar**, me dedikimin “për fushatë zgjedhore” dhe llogari transaksionale të hapur me dedikimin “për fushatë zgjedhore”, në original ose kopje të vërtetuar në noter.
 6. Во поднесената листа на кандидати за пратеници најмалку 40% од кандидатите му припаѓаат на помалку застапениот пол, и тоа: на секои три места најмалку едно место му припаѓа на помалку застапениот пол и дополнително уште најмалку по едно место на секои десет места, како што следи:.
 6. Në listën e parashtuar të kandidatëve për deputetë, së paku 40% e kandidatëve i përkasin gjinisë më pak të përfaqësuar, edhe atë: në çdo tre vende, së paku një vend i perkat gjinisë më pak të përfaqësuar dhe në mënyrë plotësuese, së paku edhe nga një vend në çdo dhjetë vende, si në vijim:

ПРИМЕР/SHEMBULL:

Изборна единица (20 кандидати за пратеници) / Njësia zgjedhore (20 kandidatë për deputetë)	
Мин. 40% помалку застапен пол = 8 места / Min. 40% gjini më pak e përfaqësuar = 8 vende	
Кандидат / Kandidati 1	1, 2, 3
Кандидат / Kandidati 2	4, 5, 6
Кандидат / Kandidati 3	7, 8, 9
Кандидат / Kandidati 4	На било која позиција во кандидатската листа од 1- 10 / Në cilën do pozitë në listën e kandidatëve prej 1- 10
Кандидат / Kandidati 5	10, 11, 12
Кандидат / Kandidati 6	13, 14, 15
Кандидат / Kandidati 7	16, 17, 18
Кандидат / Kandidati 8	На било која позиција во кандидатската листа од 11 – 20 / Në cilën do pozitë në listën e kandidatëve prej 11- 20

7. Редоследот на кандидатите во листата на кандидати го утврдува подносителот на листата.
7. Radhitjen e kandidatëve në listën e kandidatëve e përcakton parashtuesi i listës.

8. Листите на кандидати за пратеници, овластените претставници на предлагачите ги доставуваат до Државната изборна комисија.
9. За потребите за прибирање на потребните документи по службена должност, како и објавување на потврдените листи во дневниот печат, подносителот, поднесените листи на кандидати ги доставува до ДИК и во електронска форма, веднаш по поднесувањето на листите на кандидати.
10. При поднесувањето на листите, доколку овластениот подносител не ги доставува лично, задолжително доставува **овластување** за определување на овластен претставник на подносителот на листата или негов заменик.
11. Листите на кандидати за пратеници се доставуваат до Државната изборна комисија **најдоцна 35 дена пред денот на одржувањето на изборите.**

VI. ПРОВЕРКА НА ЛИСТИ НА КАНДИДАТИ

1. ДИК по приемот на листите на кандидати, утврдува:
 - дали истата е поднесена во утврдениот рок,
 - дали е составена во согласност со одредбите на Изборниот законик и
 - дали се доставени бараните прилози кон поднесената листа на кандидати.
2. Дејствијата во постапката за проверка на поднесените листи, ДИК ги врши по следниот редослед:
 - утврдува дали листата е поднесена навремено, во рокот определен со роковникот на ДИК;
 - утврдува дали листата е поднесена на образец пропишан од ДИК;
 - утврдува дали листата е потпишана од овластениот претставник на подносителот;
 - утврдува дали истиот подносител претходно нема поднесено друга листа на кандидати;

8..Listat e kandidatëve për deputetë, përfaqësuesit e autorizuar të propozuesve i dërgojnë në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve.

9.Për nevojat për grumbullimin e dokumenteve të nevojshme me detyrë zyrtare, si dhe shpalljen e listave të vërtetuara, parashtruesi, listat e parashtruara të kandidatëve i dorëzon në KSHZ dhe në formë elektronike, menjëherë pas parashtrimit të listave të kandidatëve.

10..Gjatë parashtrimit të listave, nëse parashtruesi i autorizuar nuk i dorëzon personalisht, doemos dërgon **autorizim** për përcaktim të përfaqësuesit të autorizuar të parashtruesit të listës ose zëvendësit të tij.

11.Listat e kandidatëve për deputetë në Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve dorëzohen **më së voni 35 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve.**

VII. KONTROLLIM I LISTAVE TË KANDIDATËVE

1. KSHZ pas pranimit të listave të kandidatëve, vërteton:
 - nëse lista është parashtruar në afatin e përcaktuar,
 - nëse lista është përpiluar në pajtim me dispozitat e Kodit Zgjedhor dhe
 - nëse janë dorëzuar shtojcat e kërkuara ndaj listës së parashtruar të kandidatëve.
2. Veprimet në procedurën për kontrollimin e listave të parashtruara, KSHZ i bën sipas radhitjes në vijim:
 - vërteton nëse lista është parashtruar me kohë, në afatin e përcaktuar me kalendarin e afateve të KSHZ-së;
 - vërteton nëse lista është parashtruar në formular të përcaktuar nga KSHZ;
 - vërteton nëse lista është nënshkruar nga përfaqësuesi i autorizuar i parashtruesit;
 - vërteton nëse i njëjti parashtrues paraprakisht nuk ka parashtruar listë tjetër të kandidatëve;

- утврдува за секој од кандидатите, дали не е претходно кандидиран од друг подносител на листа;
- утврдува дали со поднесената листа, подносителот ги доставил сите потребни прилози и дали прилозите се во предвидената форма и содржина, во оригинал;
- дали листата содржи име на подносителот на листа;
- дали листата на кандидати за пратеници содржи онолку кандидати колку што се избираат пратеници во соодветната изборна единица;
- дали во листата на кандидатите за пратеници родовата застапеност е согласно Изборниот законик и ова Упатство (најмалку 40% од кандидатите да му припаѓаат на помалку застапениот пол);
- дали се доставени копии од важечки лични карти или патни исправи на секој кандидат;
- утврдува дали неотповикливата изјава за прифаќање кандидатура, лично потпишана од кандидатот, во оригинал;
- утврдува дали изјавата за припадност на заедница, лично потпишана од секој кандидат, во оригинал.

Ги проверува сите податоци од важечкиот личен документ на кандидатот дали целосно се совпаѓаат со впишаните податоци во поднесените кандидатските листи, изјавите за прифаќање на кандидатура и изјавите за припадност на заедницата.

3. За листа на кандидати предложени од **групи избирачи**:

- дали собраните потписи се на соодветен образец;
- дали образецот е заверен од овластеното лице од ДИК, ДКП или нотар;
- дали во образецот е наведено име и презиме, постојано живеалиште и ЕМБГ на предложените кандидати;
- дали образецот содржи име и презиме, ЕМБГ и најмалку 1.000 потписи од запишаните избирачи во Избирачкиот список на изборната единица за која се поднесува листата;
- име и презиме и ЕМБГ на кандидатот или од него овластено лице или лица;

- për secilin prej kandidatëve vërteton nëse paraprakisht ka qenë i kandiduar nga ndonjë parashtrues liste;
- vërteton nëse me listën e parashtruar, parashtruesi i ka dorëzuar të gjitha shtojcat e nevojshme dhe nëse shtojcat janë në formën dhe përmbajtjen e paraparë, në origjinal;
- nëse lista përmban emrin e parashtruesit të listës;
- nëse lista e kandidatëve për deputetë përmban aq kandidatë sa numri i deputetëve që zgjedhen në njësinë zgjedhore përkatëse;
- nëse në listën e kandidatëve për deputetë, përfaqësimi gjinor është në pajtim me Kodin Zgjedhor dhe këtë Udhëzim (së paku 40% e kandidatëve t'i përkasin gjinisë më pak të përfaqësuar);
- nëse janë dorëzuar kopje të letërnjoftimeve ose dokumenteve të vlefshme për udhëtim për secilin kandidat;
- vërteton nëse deklarata e parevokueshme për pranim të kandidaturës është personalisht e nënshkruar nga kandidati, në origjinal;
- vërteton nëse deklarata për përkatësi në ndonjë komunitet është personalisht e nënshkruar nga secili kandidat, në origjinal.

Kontrollon nëse të gjitha të dhënat nga dokumenti personal valid i kandidatit përputhen tërësisht me të dhënat e shënuara në listat e kandidatëve, deklaratat për pranimin e kandidaturës dhe deklaratat për përkatësi në komunitet.

3. Për listë të kandidatëve të propozuar nga **grupe të zgjedhësve**:

- nëse nënshkrimet e mbledhura janë në formularin e duhur;
- nëse formulari është i verifikuar nga personi i autorizuar nga KSHZ, PDK ose nga noteri;
- nëse në formular është shënuar emri dhe mbiemri, vendbanimi i përhershëm dhe NUAQ të kandidatëve të propozuar;
- nëse formulari përmban emrin dhe mbiemrin, NUAQ-në dhe së paku 1.000 nënshkrime të zgjedhësve të regjistruar në Listën zgjedhore të njësisë zgjedhore për të cilën parashtrohet lista;
- emri dhe mbiemri dhe NUAQ i kandidatit ose personit apo personave të autorizuar prej tij;

4. За листа на кандидати предложени од **политички партии**:

- потврда од надлежен суд за регистрација за политичка партија;

5. За листа на кандидати предложени од **коалиции**:

- договор за коалиција
- потврда од надлежен суд за регистрација за секоја политичка партија која го потпишала договорот за коалиција;

6. Државната изборна комисија проверува преку проверка на податоците во соодветните регистри и евиденции на надлежните институции дали кандидатот за пратеник:

- е државјанин на Република Северна Македонија;
- наполнил 18 години живот;
- има деловна способност;
- е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци, чие издржување се уште не е започнато;
- се наоѓа на издржување казна затвор за сторено кривично дело.

7. Институциите кои ги поседуваат податоците за исполнетост на условите се должни истите да ги достават во електронска форма на Државната изборна комисија во рок од 24 часа од приемот на барањето без никаков надомест.

VIII. УТВРДУВАЊЕ НА СУБЈЕКТИВИТЕТ НА ПОДНОСИТЕЛ НА ЛИСТА НА КАНДИДАТИ

1. Државната изборна комисија го утврдува субјективитетот врз основа на:

- Договорот на коалиција и
- Приложените решенија од надлежниот суд за регистрација на политичките партии, кои го потпишале договорот за коалиција.

2. Државната изборна комисија при утврдување на

4. Пër listë të kandidatëve të propozuar nga **partitë politike**:

- vërtetim nga gjykata kompetente për regjistrim të partisë politike;

5. Për listë të kandidatëve të propozuara nga **koalicione**:

- marrëveshje për koalicion
- vërtetim nga gjykata kompetente për regjistrimin e secilës parti politike që e ka nënshkruar marrëveshjen për koalicion;

6. Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve nëpërmjet kontrollimit të të dhënave në regjistrat dhe evidencat përkatëse të institucioneve kompetente kontrollon nëse kandidati për deputet:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut;
- ka mbushur 18 vite moshë;
- ka aftësi veprimi;
- është i gjykuar me vendim gjyqësor të formës së prerë me dënim me burg mbi gjashtë muaj, dënim të cilin ende nuk ka filluar ta vuajë;
- është duke vuajtur dënim me burg për vepër të kryer penale.

7. Institucionet që kanë të dhëna për plotësim të kushteve, e kanë për detyrë që ato t'i a dërgojnë në formë elektronike Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve në afat prej 24 orëve nga pranimi i kërkesës pa kompensim.

IX. PËRCAKTIMI I SUBJEKTIVITETIT TË PARASHTRUESIT TË LISTËS SË KANDIDATËVE

1. Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve e përcakton subjektivitetin në bazë të:

- Marrëveshjes për koalicion dhe
- Aktvendimeve të bashkëngjitura në shtojcë, nga gjykata kompetente për regjistrimin e partive politike që e kanë nënshkruar marrëveshjen për koalicion.

2. Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve gjatë përcaktimit

субјективитетот мора особено да внимава на тоа:

- дали називите на политичките партии во Договорот за коалиција се совпаѓаат со решенијата за регистрација и
- дали бројот на политичките партии наведени во Договорот за коалиција се совпаѓа со бројот на приложените решенија за регистрација.

тë subjektivitetit duhet veçanërisht të kushtojë vëmendje në atë:

- nëse emërtimet e partive politike në Marrëveshjen për koalicionin përputhen me aktvendimet për regjistrim dhe
- nëse numri i partive politike të cekura në Marrëveshjen për koalicionin përputhet me numrin e aktvendimeve për regjistrim të bashkëngjitura në shtojcë.

X. ПОТВРДУВАЊЕ НА ЛИСТИТЕ НА КАНДИДАТИ

1. Ако ДИК утврди дека листата е поднесена во определениот рок и е составена во согласност со одредбите од Изборниот законик, поднесената листа ќе ја потврди со решение.
2. Ако ДИК утврди дека листите се поднесени ненавремено, поднесената листа ќе ја отфрли со решение во рок од 24 часа од приемот.
3. Ако Државната изборна комисија утврди дека во листата има одделни неправилности, ќе го повика овластениот претставник на подносителот на листата, односно прво потпишаниот пратеник на листата на кандидат, да ги отстранат неправилностите во рок од 48 часа од приемот на известувањето на комисијата за неправилностите.
4. Во случај на неправилности во врска со податоците за кандидатите кои ДИК ги обезбедува по службена должност, подносителот на листа, може да го замени предложениот кандидат што не ги исполнува условите со нов кандидат во истиот рок од 48 часа и за истиот е должен самиот да ги обезбеди доказите за исполнување на условите:
 - дека кандидатот не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци, чие издржување се уште не е започнато;
 - не се наоѓа на издржување казна затвор за сторено кривично дело и
 - е државјанин на Република Северна Македонија;

XI. ВЕРТЕТИМИ I LISTAVE TË KANDIDATËVE

1. Nëse KSHZ konstaton që lista është parashtruar në afatin e përcaktuar dhe është përpiluar në pajtim me dispozitat e Kodit Zgjedhor, listën e parashtruar do ta vërtetojë me aktvendim.
2. Nëse KSHZ konstaton që listat nuk janë parashtruar në suazat e afatit, listën e parashtruar do ta refuzojë me aktvendim në afat prej 24 orësh nga pranimi.
3. Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve konstaton se në listë ka parregullsi të caktuara, do ta thërrasë përfaqësuesin e autorizuar të parashtruesit të listës, përkatësisht deputetin e parë të nënshkruar në listën për kandidat, që t'i mënjanojnë parregullsitë në afat prej 48 orësh nga pranimi i njoftimit të Komisionit për parregullsitë.
4. Në rast se parregullsitë lidhur me të dhënat për kandidatët, të cilat KSHZ-ja i siguron me detyrë zyrtare, parashtruesi i listës mund ta zëvendësojë kandidatin e propozuar që nuk i plotëson kushtet, me ndonjë kandidat të ri në të njëjtin afat prej 48 orësh dhe për të, e ka për detyrë që vet t'i sigurojë dëshmitë për plotësim të kushteve:
 - që kandidati nuk është i gjykuar me vendim gjyqësor të formës së prerë me dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, dënim i cili ende nuk ka filluar të ekzekutohet;
 - nuk është duke vuajtur dënim me burg për vepër të kryer penale dhe
 - është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut;

5. Ако Државната изборна комисија утврди дека листата е поднесена во определениот рок и констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листата ги отстраниле во рокот од 48 часа, поднесената листа ќе ја потврди со решение.
6. Ако Државната изборна комисија утврди дека констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листите не ги отстраниле во рокот од 48 часа, поднесената листа ќе ја отфрли со решение во рок од 24 часа од истекот на рокот за отстранување на неправилностите во листата.
7. Против решението на Државната изборна комисија за отфрлање на листата може да се поднесе тужба до Управниот суд на Република Северна Македонија преку Државната изборна комисија во рок од 24 часа од приемот на решението.
8. Управниот суд е должен да донесе одлука во рок од 24 часа од приемот на тужбата.
9. Доставување на тужба по пошта не е дозволено.
10. Подносителите на листа или кандидатура можат преку своите овластени претставници да поднесат писмено барање за повлекување на листата, односно кандидатурата во рок од 48 часа од донесувањето на решението за потврдување на конечните листи. Кога се работи за повлекување на кандидатска листа истата единствено може да се повлече во целост.

XII. ПОСТАПКА ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА КАНДИДАТ НА ПОТВРДЕНА КАНДИДАТСКА ЛИСТА ЗА ИЗБОР НА ПРАТЕНИЦИ

1. Ако некој од кандидатите кои се предложени на потврдената кандидатска листа за избор на пратеници умре во периодот од денот на потврдувањето на кандидатските листи, политичката партија односно коалицијата, кои го предложиле тој кандидат, можат на местото на

5. Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve konstaton se lista është parashtruar në afatin e përcaktuar dhe parregullsitë apo lëshimet e konstatuara, parashtruesit e listës i kanë mënjanuar në afatin prej 48 orësh, listën e parashtruar do ta vërtetojë me aktvendim.

6. Nëse Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve konstaton se parregullsitë apo lëshimet e konstatuara, parashtruesit e listës nuk i kanë mënjanuar në afatin prej 48 orësh, listën e parashtruar do ta refuzojë gjatë afatit për mënjanimin e lëshimeve në listë.

7. Kundër aktvendimit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve për refuzimin e listës mund të parashtrohet padi në Gjykatën Administrative të Republikës së Maqedonisë së Veriut, përmes Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve në afat prej 24 orësh nga pranimi i aktvendimit.

8. Gjykata Administrative e ka për detyrë që të miratojë vendim në afat prej 24 orësh nga pranimi i padisë.

9. Nuk lejohet dërgimi i padisë nëpërmjet postës.

10. Parashtruesit e listës ose kandidaturës, nëpërmjet përfaqësuesve të tyre të autorizuar mund të parashtrojnë kërkesë me shkrim për tërheqje të listës, përkatësisht të kandidaturës në afat prej 48 orësh nga miratimi i aktvendimit për vërtetimin e listave përfundimtare. Kur bëhet fjalë për tërheqje të listës së kandidatëve, ajo mund të tërhiqet vetëm në tërësi.

XIII. PROCEDURA NË RAST TË VDEKJES SË NDOJË KANDIDATI NGA LISTA E VËRTETUAR E KANDIDATËVE PËR ZGJEDHJE TË DEPUTETËVE

1. Nëse vdes ndonjë prej kandidatëve të cilët janë të propozuar në listën e vërtetuar të kandidatëve për zgjedhjet për deputetë në periudhën nga dita e vërtetimit të listave të kandidatëve, partia politike përkatësisht koalicioni që e ka propozuar atë kandidat, në vendin e tij mund të propozojë kandidat tjetër,

истиот да предложат друг кандидат, а ако е предложен од страна на група на избирачи може наместо него да предложат друг кандидат без собирање на потписи во постапката за кандидирање утврдена со Изборниот законик, најдоцна до 10 дена пред денот на одржувањето на изборите.

2. Кандидатската листа за избор на пратеници заменета со нов кандидат, се објавува на начин утврден со Изборниот законик за објавување на единствената листа во рок од 24 часа од денот на извршената измена на кандидатот на кандидатската листа.
3. Ако некој од потврдените кандидати на кандидатска листа умре во период пократок од 10 дена пред денот на одржувањето на изборите, ќе се постапи на начин што кандидатот кој е починат, а е избран за пратеник ќе се замени со првиот нареден кандидат кој не е избран а предложен од политичката партија која ја предложила кандидатската листа, односно еден од наредните кандидати кој не е избран, а ќе го предложи носителот на коалицијата. Кандидатот кој починал а е избран од независна листа во изборната единица се заменува со првиот нареден кандидат кој не е избран од таа листа.

XIV. ЕДБ И ТРАНСАКЦИСКА СМЕТКА СО НАЗНАКА „ЗА ИЗБОРНА КАМПАЊА“

1. Подносителите на листи на кандидати за пратеници, задолжително обезбедуваат ЕДБ (единствен даночен број) со назнака „за изборна кампања“ и кај носител на платен промет во Република Северна Македонија (банка) отвораат трансакциона сметка со назнака „за изборна кампања“ и истите не може да се користат за друга намена. Оваа активност тие ја преземаат најдоцна 48 часа по потврдување на листата за кандидати, а најрано 48 часа по распишување на изборите.

ндërкаq, nëse kandidati është propozuar nga ndonjë grup i zgjedhësve, në vend të tij mund të propozojnë kandidat tjetër, pa mbledhjen e nënshkrimeve në procedurën për kandidim të përcaktuar me Kodin Zgjedhor, më së voni deri 10 ditë para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve.

2. Lista e kandidatëve për zgjedhje të deputetëve, e zëvendësuar me kandidat të ri, shpallet në mënyrën e përcaktuar me Kodin Zgjedhor për shpalljen e listës së vetme në afat prej 24 orësh nga dita e ndërrimit të kandidatit në listën e kandidatëve.

3. Nëse ndonjë prej kandidatëve të vërtetuar të listës zgjedhore vdes në periudhë më të shkurtë se 10 ditë, para ditës së mbajtjes së zgjedhjeve, do të vepohet në mënyrë që kandidati i cili ka vdekur, ndërkaq është zgjedhur për deputet, do të jetë i zëvendësuar me kandidatin e parë të radhës i cili nuk është zgjedhur, ndërsa është propozuar nga partia politike që e ka parashtruar listën e kandidatëve, përkatësisht njëri nga kandidatët e radhës që nuk janë zgjedhur, ndërkaq të cilin do ta propozojë bartësi i koalicionit. Kandidati i cili ka vdekur, ndërsa është zgjedhur nga ndonjë listë e pavarur në njësinë zgjedhore, zëvendësohet me kandidatin e parë të radhës nga ajo listë, ndërkaq i cili nuk është zgjedhur.

XV. NVT DHE LLOGARIA E TRANSAKSIONIT ME DEDIKIMIN “PËR FUSHATË ZGJEDHORE”

1. Parashtruesit e listave të kandidatëve për deputetë, detyrimisht sigurojnë NVT (numër të vetëm tatimor) me dedikimin “për fushatë zgjedhore” dhe te bartësi i qarkullimi pagesor në Republikën e Maqedonisë së Veriut (банка) hapin llogari transaksioni me dedikimin “për fushatë zgjedhore” dhe ato nuk mund të përdoren për dedikim tjetër. Këtë aktivitet, parashtruesit e përmbushin më së voni 48 orë pas vërtetimit të listës për kandidatë, ndërsa më së voni 48 orë pas shpalljes së zgjedhjeve.

2. Доказот за обезбеден ЕДБ, потврда од Централен регистар на РСМ и отворената трансакциска сметка се доставува **во оригинал** до ДИК, најдоцна во рок од 48 часа по потврдување на листата.

3. Ако подносителот на листа на кандидати не обезбеди ЕДБ и не отвори трансакциона сметка, односно ако во рок од 48 часа по потврдување на листата не го достави до ДИК доказот за обезбеден ЕДБ и отворената трансакциска сметка, потврдената листа на кандидати, СЕ ПОНИШТУВА со решение на ДИК.

2. Dëshmi për NVT të siguruar, vërtetim nga Regjistri Qendror i RMV-së dhe llogari të hapur transaksionale dërgohet **në original** në KSHZ, më së voni në afat prej 48 orësh pas vërtetimit të listës.

3. Nëse parashtruesi i listës së kandidatëve nuk siguron NVT dhe nuk hap llogari transaksionale, përkatësisht nëse në afat prej 48 orësh pas vërtetimit të listës, në KSHZ nuk e dërgon dëshminë për NVT të siguruar dhe llogari të hapur transaksionale, lista e kandidatëve ANULOHEТ me aktvendim të KSHZ-së.

XVI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

1. Ова упатство влегува во сила на денот на донесувањето и се објавува на интернет страната на Државната изборна комисија.
2. Со влегување во сила на ова Упатство престанува да важи Упатството за начинот и постапката за поднесување, прием и потврдување на кандидатските листи за Предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, 2020 година со бр. 08-489/1 од 15.02.2024 година.

XVII. DISPOZITË PËRFUNDIMTARE

1. Ky udhëzim hyn në fuqi ditën e miratimit dhe shpallet në internet faqen e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve.
2. Me hyrjen në fuqi të këtij Udhëzimi, shfuqizohet Udhëzimi për mënyrën dhe procedurën për parashtrimin, pranimin dhe vërtetimin e listave të kandidatëve për Zgjedhjet e Parakohshme për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut me numër 08-489/1 nga 15.02.2024.

Број/Numër 08-1146/1
29.03.2024 година
Скопје/Shkup

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА /
KOMISIONI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE
ПРЕТСЕДАТЕЛ / KRYETARI
Проф. др. Александар Даштевски

